

| Karta opisu zajęć - Sylabus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    |                                                                                                                                                           |  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
| Państwowa Akademia Nauk Stosowanych im. ks. Bronisława Markiewicza w Jarosławiu                                                                                                                                                                                                                                                                                          |    |                                                                                                                                                           |  |
| I. INFORMACJE PODSTAWOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    |                                                                                                                                                           |  |
| Nazwa zajęć:<br><b>TEORETYCZNE PODSTAWY WYCHOWANIA</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    | Cykl kształcenia rozpoczynający się w roku akademickim 2025/2026                                                                                          |  |
| Nazwa kierunku studiów, poziom i profil kształcenia:<br>Pedagogika przedszkolna i wczesnoszkolna, jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym                                                                                                                                                                                                                    |    |                                                                                                                                                           |  |
| Język wykładowy: polski                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    | Rodzaj zajęć: przygotowanie psychologiczno-pedagogiczne                                                                                                   |  |
| Rok studiów: I                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    | Semestr: I                                                                                                                                                |  |
| Liczba punktów ECTS przypisana zajęciom:<br>4                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    | Koordynator zajęć: Joanna Inglot-Kulas<br>Imię, nazwisko, tytuł/stopień naukowy, adres e-mail:<br>Joanna Inglot-Kulas, joanna.inglot-kulas@pansjar.edu.pl |  |
| Jednostka organizacyjna: Wydział Humanistyczny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |    |                                                                                                                                                           |  |
| FORMA PROWADZENIA ZAJĘĆ I LICZBA GODZIN                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |    |                                                                                                                                                           |  |
| Ogólna liczba godzin zajęć dydaktycznych na studiach stacjonarnych i niestacjonarnych z podziałem na formy:                                                                                                                                                                                                                                                              |    |                                                                                                                                                           |  |
| Studia stacjonarne                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    | Studia niestacjonarne                                                                                                                                     |  |
| Wykład:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 30 | Wykład:                                                                                                                                                   |  |
| Ćwiczenia:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | 15 | Ćwiczenia:                                                                                                                                                |  |
| Laboratorium:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |    | Laboratorium:                                                                                                                                             |  |
| Lektorat:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |    | Lektorat:                                                                                                                                                 |  |
| Projekt:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |    | Projekt:                                                                                                                                                  |  |
| Zajęcia praktyczne:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |    | Zajęcia praktyczne:                                                                                                                                       |  |
| Seminarium:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |    | Seminarium:                                                                                                                                               |  |
| Zajęcia terenowe:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |    | Zajęcia terenowe:                                                                                                                                         |  |
| Praktyki zawodowe:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    | Praktyki zawodowe:                                                                                                                                        |  |
| Inna forma (jaka):                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |    | Inna forma (jaka):                                                                                                                                        |  |
| <b>RAZEM:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | 45 | <b>RAZEM:</b>                                                                                                                                             |  |
| II. INFORMACJE SZCZEGÓŁOWE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |    |                                                                                                                                                           |  |
| Wymagania wstępne i dodatkowe:<br>brak                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |                                                                                                                                                           |  |
| Cel (cele) kształcenia dla zajęć:<br>Zapoznanie studentów z teorią wychowania jako nauką oraz uwarunkowaniami prawidłowo realizowanego procesu wychowawczego; kształtowanie umiejętności rozpoznawania sytuacji wychowawczej wychowanka w odniesieniu do funkcjonowania w różnych środowiskach wychowawczych; rozwijanie postawy odpowiedzialności za proces wychowania. |    |                                                                                                                                                           |  |
| Efekty uczenia się określone dla zajęć                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |    |                                                                                                                                                           |  |

Efekty uczenia się określone dla zajęć w kategorii wiedza, umiejętności oraz kompetencje społeczne oraz metody weryfikacji efektów uczenia się

**UWAGA:**

Dzielimy efekty uczenia się określone dla zajęć na kategorie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Określone dla zajęć efekty uczenia się nie muszą obejmować wszystkich trzech kategorii i zależą od formy zajęć.

| Symbol efektów uczenia się określonego dla zajęć* | Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia efektów uczenia się, student w kategorii:                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | Odniesienie do efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów (symbol efektów uczenia się) |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Wiedzy - zna i rozumie</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                  |
| W01                                               | procesy wychowania i kształcenia (wybrane ujęcia teoretyczne); ontologiczne, aksjologiczne i antropologiczne podstawy wychowania; istotę wychowania; zagadnienia wychowania jako spotkania w dialogu; zagadnienia wychowania do odpowiedzialnej wolności; typy relacji międzyludzkich oraz procesy rządzące tymi relacjami; główne środowiska wychowawcze; zagadnienia społeczeństwa wielokulturowego; podstawy dialogu międzykulturowego | K_W01                                                                                            |
| <b>Umiejętności - potrafi</b>                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                  |
| U01                                               | wykorzystywać posiadaną wiedzę teoretyczną w sposób refleksyjny i krytyczny, poprawnie konstruować rozbudowane ustne i pisemne wypowiedzi dotyczące różnych zagadnień pedagogicznych; rozpoznawać, nazywać i analizować trudności wychowawcze, sytuacje zagrożeń w przedszkolu, szkole; proponować sposoby ich rozwiązywania                                                                                                              | K_U01                                                                                            |
| U02                                               | interpretować działalność nauczycieli w kontekstach jej prowadzenia z wykorzystaniem posiadanej wiedzy pedagogicznej i psychologicznej, charakteryzować swoistość działania pedagogicznego, a także własne pomysły, wątpliwości i sugestie poparte rozbudowaną argumentacją teoretyczną; rozpoznawać i charakteryzować style i nurty wychowania w praktyce edukacyjnej i w działaniach opiekuńczo-wychowawczych                           | K_U01                                                                                            |
| U03                                               | rozpoznawać własną nauczycielską nieskuteczność i analizować jej przyczyny                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | K_U04                                                                                            |
| <b>Kompetencji społecznych - jest gotów do</b>    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                  |
| K01                                               | podejmowania wyzwań zawodowych i osobistych oraz indywidualnych i zespołowych działań profesjonalnych w zakresie opieki i wychowania dziecka przedszkolnego lub ucznia                                                                                                                                                                                                                                                                    | K_K07                                                                                            |

**UWAGA!**

Zaleca się, aby w zależności od liczby godzin zajęć, liczba efektów uczenia się zawierała się w przedziale: 3-7, ale są to wartości umowne.

**TREŚCI PROGRAMOWE I ICH ODNIESIENIE DO FORM ZAJĘĆ I METOD OCENIANIA**

Treści programowe (uszczegółowione, zaprezentowane z podziałem na poszczególne formy zajęć, tj. wykład, ćwiczenia, laboratoria, projekty, seminaria i inne):

| Symbol treści programowych | Opis treści programowych                                                                                        | Forma zajęć   | Metody dydaktyczne prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych efektów uczenia się * | Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do zajęć # |
|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|
|                            |                                                                                                                 | <b>wykład</b> |                                                                                                 |                                                                            |
| TP-01                      | Teoria wychowania, jako dyscyplina naukowa, przedmiot i zadania teorii wychowania, ewolucja myśli o wychowaniu. |               | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej                  | egzamin – test pisemny                                                     |
| TP-02                      | Pojęcie wychowania i jego cechy.                                                                                |               | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej                  | egzamin – test pisemny                                                     |
| TP-03                      | Wychowanie w świetle koncepcji psychologicznych i pedagogicznych.                                               |               | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej                  | egzamin – test pisemny                                                     |
| TP-04                      | Wartości źródłem wychowania. Aksjologiczne uwarunkowania wychowania.                                            |               | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej                  | egzamin – test pisemny                                                     |
| TP-05                      | Cele wychowania.                                                                                                |               | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej                  | egzamin – test pisemny                                                     |
| TP-06                      | Psychospołeczne uwarunkowania procesu wychowania i dobrostanu dziecka.                                          |               | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej                  | egzamin – test pisemny                                                     |
| TP-07                      | Metody wychowania.                                                                                              |               | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej                  | egzamin – test pisemny                                                     |

|       |                                                                                   |                  |                                                                                |                                        |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|
| TP-08 | Techniki oddziaływań Wychowawczych.                                               |                  | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej | egzamin – test pisemny                 |
| TP-09 | Dziedziny wychowania.                                                             |                  | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej | egzamin – test pisemny                 |
| TP-10 | Podstawowe środowiska Wychowawcze.                                                |                  | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej | egzamin – test pisemny                 |
| TP-11 | Współczesne problemy i wyzwania wychowawcze.                                      |                  | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej | egzamin – test pisemny                 |
| TP-12 | Sposoby poznawania sytuacji Wychowawczej.                                         |                  | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej | egzamin – test pisemny                 |
| TP-13 | Osoba wychowawcy, kompetencje i zadania.                                          |                  | wykład konwersatoryjny, problemowy z wykorzystaniem prezentacji multimedialnej | egzamin – test pisemny                 |
|       |                                                                                   | <b>ćwiczenia</b> |                                                                                |                                        |
| TP-14 | Rozpoznawanie potrzeb i problemów wychowawczych w środowisku.                     |                  | metoda projektów, praca indywidualna i grupowa, case study, warsztaty          | praca zaliczeniowa - projekt zespołowy |
| TP-15 | Projektowanie działań wychowawczych w instytucji oświatowej.                      |                  | metoda projektów, praca indywidualna i grupowa, case study, warsztaty          | praca zaliczeniowa - projekt zespołowy |
| TP-16 | Realizacja zajęć wychowawczych w placówce oświatowej.                             |                  | metoda projektów, praca indywidualna i grupowa, case study, warsztaty          | praca zaliczeniowa - projekt zespołowy |
| TP-17 | Trudności wychowawcze, ich uwarunkowania, sposoby zapobiegania i minimalizowania. |                  | metoda projektów, praca indywidualna i grupowa, case study, warsztaty          | praca zaliczeniowa - projekt zespołowy |
| TP-18 | Ewaluacja zajęć - zaliczenie                                                      |                  | ankieta, rozmowa                                                               | prezentacja wyników                    |

**Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć, powinny być zróżnicowane w zależności od kategorii, tj. inne dla kategorii wiedza i inne dla kategorii umiejętności i kompetencje społeczne.**

Dla wykładu:

\* np. wykład podający, wykład problemowy, ćwiczenia oparte na wykorzystaniu różnych źródeł wiedzy

# np. egzamin ustny, test, prezentacja, projekt

Zaleca się podanie przykładowych zadań (pytań) służących weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się określonych dla zajęć.

#### **ZALECANA LITERATURA (w tym pozycje w języku obcym)**

##### **Literatura podstawowa**

- Józef Górniewicz, Teoria wychowania, Olsztyn 2008.
- Mieczysław Łobocki, Teoria wychowania w zarysie, Kraków 2010.
- Eugeniusz Suwiński, Wychowanie wobec współczesnych wyzwań, Toruń: Akapit Wydawnictwo Edukacyjne: Jagielloński Instytut Wydawniczy, 2021.
- Lidia Pawelec (red.), Kierunki współczesnego wychowania: rola rodziny, Staropolska Szkoła Wyższa w Kielcach. - Kielce: Oficyna Wydawnicza Staropolskiej Szkoły Wyższej, 2013.
- Bogusław Śliwierski (red.), Teoretyczne podstawy edukacji alternatywnej, Kraków: Impuls, 2009.

##### **Literatura uzupełniająca:**

- Wolfgang Brezinka, Wychowanie i pedagogika w dobie przemian kulturowych: podręcznik akademicki, Kraków: Wydaw. WAM, 2005.
- Mieczysław Łobocki, W trosce o wychowanie w szkole, Kraków: Impuls, 2007.
- Jerzy Maternicki, Mariola Hoszowska, Paweł Sierżęga (red.), Historia, społeczeństwo, wychowanie, Rzeszów: Wydawnictwo Uniwersytetu Rzeszowskiego, 2003.

### **III. INFORMACJE DODATKOWE**

#### **BILANS PUNKTÓW ECTS**

##### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (godziny)**

| Forma aktywności                                                                                 | Liczba godzin * |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|
| Godziny zajęć (według harmonogramu) z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia | 45              |
| Praca własna studenta                                                                            | 55              |
| <b>SUMA GODZIN:</b>                                                                              | 100             |

##### **OBCIĄŻENIE PRACĄ STUDENTA (punkty ECTS)**

**4**

|                                                      |                                                                                                                | Liczba punktów ECTS |     |
|------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------|-----|
| SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS PRZYPISANYCH DO ZAJĘĆ | Praca studenta wymagająca bezpośredniego kontaktu z nauczycielem akademickim lub inną osobą prowadzącą zajęcia | Ogółem: 4           | 1,8 |
|                                                      | Praca własna studenta                                                                                          |                     | 2,2 |

\* godziny lekcyjne, czyli 1 godz. oznacza 45 min;

#### **OPIS PRACY WŁASNEJ STUDENTA:**

Praca własna studenta musi być precyzyjnie opisana, uwzględniając charakter praktyczny zajęć. Należy podać symbol efektu uczenia się, którego praca własna dotyczy oraz metody weryfikacji efektów uczenia się stosowane w ramach pracy własnej.

Przykładowe formy aktywności: (1) przygotowanie do zajęć, (2) opracowanie wyników, (3) czytanie wskazanej literatury, (4) napisanie raportu z zajęć, (5) przygotowanie do egzaminu, opracowanie projektu.

czytanie wskazanej literatury, egzamin – W01

przygotowanie do ćwiczeń - U01-U03 (obserwacja aktywności na zajęciach)

opracowanie zadania (projektu) w zespole - prezentacja projektu zespołowego - K01

### KRYTERIA OCENIANIA

#### **Ocena kształtująca:**

##### **w zakresie wykładów:**

dyskusja po wykładzie, nawiązanie do treści z wcześniejszych wykładów, sondaż zrozumienia nowych treści, wskazówki bibliograficzne, motywowanie do samodzielnego opracowywania prezentacji zagadnień programowych

##### **w zakresie ćwiczeń:**

- na podstawie oceny bieżącego postępu realizacji zadań.

1. Określanie i wyjaśnianie studentom celów uczenia się i kryteriów osiągnięcia celów (określenie i wyjaśnienie studentom oczekiwań: nauczyciel wyjaśnia studentom, co będzie podlegało ocenie i tego od nich wymaga).

2. Organizowanie dyskusji, zadawanie pytań i zadań, uzyskując informację na temat procesu uczenia się studentów.

3. Udzielanie studentom informacji zwrotnej, która umożliwi im widoczny postęp w nauce i będzie zawierała odpowiedź na pytania: Co student zrobił dobrze? Co i jak student ma poprawić? Jak student ma się dalej uczyć, aby się rozwijać i robić postępy?

4. Umożliwianie studentom wzajemnego korzystania ze swojej wiedzy i umiejętności (poprzez pracę w grupach i parach, wzajemne nauczanie, ocenę koleżeńską).

5. Wspomaganie studentów, by stali się autorami procesu swojego uczenia się (rozwijanie u studentów wiary w swoje możliwości, motywacji do nauki i zaangażowania, odpowiedzialności za swój proces uczenia się).

**Ocena podsumowująca:****Wykłady:**

ocena wiedzy wykazanej na egzaminie pisemnym o charakterze problemowym.

Liczba punktów wymagana do zaliczenia (51% maksymalnej liczby punktów możliwych do uzyskania).

Punktacja/oceny:

91%-100% - bdb.

81%-90% - db. plus

71%-80% - db.

61%-70% - dst. plus

51%-60% - dst.

0%-50% - ndst.

**Ćwiczenia:**

Na ocenę podsumowującą składają się oceny cząstkowe zdobyte w trakcie ćwiczeń; ocena przygotowanego przez studenta projektu zespołowego i pracy zaliczeniowej, ocena efektów indywidualnej i zespołowej pracy studenta oraz stopnia przyswojenia wiedzy i opanowania umiejętności praktycznych zakładanych w przedmiotowych efektach uczenia się.

Ocena bardzo dobra (5.0): student samodzielnie, bezbłędnie wykonał swoje zadania, wykazał się wysoką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć.

Ocena plus dobra (4.5): student w pełni samodzielnie wykonał swoje zadania popełniając jedynie sporadycznie niewielkie błędy, wykazał się wysokim zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dobra (4.0): student wykonał swoje zadania z niewielką, sporadyczną pomocą nauczyciela przy korygowaniu błędów wykazał umiarkowaną aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena plus dostateczna (3.5): student wykonał swoje zadania z dużą, systematyczną pomocą nauczyciela, wykazał się niewielką aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć

Ocena dostateczna (3.0): student wykonał swoje zadania przy znacznym ciągłym wsparciu nauczyciela - niesamodzielnie, nie wykazał się aktywnością i zaangażowaniem podczas zajęć - postawa bierna

Ocena niedostateczna (2.0): student nie wykonał swoich zadań.

**INFORMACJA O PRZEWIDYWANEJ MOŻLIWOŚCI WYKORZYSTANIA KSZTAŁCENIA NA  
ODLEGŁOŚĆ**